

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213879
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119213879.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: U. J.Á., E.. XX.XX.XXXX, I. A. Č. XXXX/XX, XXX XX Z., právne zastúpený JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 530,18 eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 16.01.2020 č.k. 16Csp/188/2019-46, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodného obohatenia vo výške 530,18 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 530,18 eur 27.9.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka - Poplatok za poskytnutie úveru: 195,00 eur, uvedená v bode 5 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX, z 21.12.2015, uzavretej medzi účastníkmi konania, je neprijateľná.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že zmluvu o revolvingovom úvere uzatvorenú medzi stranami sporu dňa 21.12.2015 posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, na ktorú sa vzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. účinný v čase uzatvorenia zmluvy. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že príslušný formulár zmluvy podpísal žalobca ako dlžník dňa 18.12.2015 a žalovaný dňa 21.12.2015 s vyplnením údajov v prvej časti bodu 5 príslušného formulára. Uvádza sa v ňom, že žiada o poskytnutie úveru vo výške 1.950,- eur informatívnym údajom o predpokladanej mesačnej platbe vo výške 59,99 eur, s mesačnou splátkou istiny 46,43 eur, splátkou úroku 13,56 eur, s počtom splátok 42. V zmluve je ročná úroková sadzba 15,03%, priemerná RPMN vo výške 29,89%, RPMN vo výške 23,48%. V tejto kolónke sa uvádza aj poskytnutá celková čiastka revolvingu 2.714,58 eur, ako aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 195,- eur. Druhá časť bodu 5

formulára zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingu úvere s tými istými údajmi ako v prvej časti bodu 5, ale s výnimkou uvedenia RPMN vo výške 23,62%.

3. Preskúmaním zmluvy o revolvingovom úvere uzatvorenej medzi stranami sporu zo dňa 21. 12. 2015 súd zistil, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy (23,48%), t. j. v prvej časti bodu 5 zmluvy a iná v akceptácií (23,62%), t. j. v druhej časti bodu 5 zmluvy. Rozhodujúci je preto záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na citované ustanovenie § 44 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka, súd uzavrel, že v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalovaného v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalobca musel písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobilo absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je potrebné považovať údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti poskytnutého úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v preskúmvanej zmluve je inak uvedený údaj o RPMN v prvej časti bodu 5 formulára zmluvy, a v druhej časti bodu 5 formulára zmluvy. Súd preto dospel k záveru, že v predmetnej zmluve chýba korektné uvedenie povinného údaju o RPMN, okrem toho chýba aj uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, a preto sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona). Žalobca mal preto žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca reálne zaplatil žalovanému sumu 2.285,18 eur, a v skutočnosti žalobcovi bola žalovaným poskytnutá suma 1.755,- eur. Rozdiel je teda 530,18 eur, čo predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Zároveň súd zaviazal žalovaného aj k povinnosti zaplatiť žalobcom žiadaný úrok z omeškania zo sumy bezdôvodného obohatenia od druhého dňa po doručení žaloby (žaloba doručená 25.09.2019), teda od 27.9.2019 vo výške 5% ročne, čo zodpovedá sadzbe platnej podľa § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z.

5. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Vychádzajúc z ustanovení zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa konštatoval, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo zo zákonných ustanovení, najmä z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

6. V tejto súvislosti zdôraznil, že za hlavný predmet plnenia v zmysle Európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú. Za hlavný predmet plnenia v zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú (napr. rozsudok SAIA d AHORROSY MONTE D PIEDAT D MADRID, EU: S: 2010:309, bod 34). Sporný poplatok vo výške 195 eur, ktorý je poplatkom „za poskytnutie úveru“, rozhodne nie je základným plnením úverovej zmluvy a teda nepredstavuje jej hlavný predmet plnenia.

7. Druhý prípad vylúčenia súdnej kontroly nie je samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. Rozsudok C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Arpád Kásler, Hajnalka Káslerné Raabai proti OTK Jelzalogbank Zrt, bod 54). Podmienky, týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok C-143/13 zo dňa 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA, bod 55, 56). Súd dodal, že celá sporná dohoda sa považuje komplexne, teda nie len výška stanoveného poplatku, čo potvrdzuje záver o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky.

8. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní proti žalovanému plne úspešný, preto má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc z dôvodov, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé na základe čoho súd dospel k záveru o tom, že údaj RPMN sa dojednáva. Rovnako nie je zrejmé na základe čoho súd dospel k záveru, že žalobca pri podaní žiadosti o úver navrhol údaj RPMN, ak v danom čase objektívne nemohol poznať údaje ako „dátum vyplatenia úveru“ alebo „počet dní medzi vyplatením úveru a splatnosťou splátok“, ktoré sú potrebné pre výpočet RPMN. Žalovaný tvrdí, že hodnota RPMN úveru sa medzi stranami úverovej zmluvy nikdy nedoednáva a preto sa účastníci zmluvy na tejto náležitosti dohodnúť ani nemôžu. To, že RPMN sa dohodnúť objektívne nedá vyplýva z právnej úpravy upravujúcej spôsob určenia tohto údaju. Aj súdna prax dospela k obdobnému záveru. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje patrí aj dátum prvého čerpania úveru, ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase, kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru. Zákonná úprava určenia RPMN teda nie len svojim textom (v podobe spojenia „vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere“), ale aj spôsobom jeho určenia (viď. údaje, ktoré sú rozhodujúce pre určenie RPMN) vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale o údaj určený presne stanoveným spôsobom. Ak by žalovaný neurčil údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa zákona č. 129/2010 Z.z., teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú s predpokladanou RPMN uvedenou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil zákon č. 129/2010 Z.z. Na základe uvedeného žalovaný tvrdí, že otázka „dohody o RPMN“ nebola zo strany súdu ani len posúdená v tom smere, či zákonná úprava takúto pozná a predpokladá. Na základe uvedenej skutočnosti odvolateľ tvrdí, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku údajného nedoednania RPMN. Zároveň popiera aj záver súdu o neuvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Odvolateľ ďalej namietal, že súd rozhodol nezákonne aj o priznaní úrokov z omeškania od 27.9.2017. V konaní nebolo preukázané, aby v uvedený deň sa žalovaný dostal do omeškania. Dátum 27.9.2019 je podľa odôvodnenia rozsudku dátumom zhodným s podaním žaloby. Nie je ale zrejmé, ako sa žalovaný mohol dostať do omeškania v uvedený deň, ak v podanej žalobe sa žalobcom uplatňuje, že za omeškание sa považuje druhý deň po doručení žaloby žalovanému. Tak sa dňa 27.9.2019 žalovaný objektívne nemohol dostať do omeškania so sumou 530,18 eur. Odvolateľ ďalej vytyka, že v rozsudku sa nepreskúmateľne uvádza, že poplatok za poskytnutie úveru je neprijateľný, lebo nemá reálne protiplnenie. Poplatok za poskytnutie úveru je pritom všeobecne rozšírenou položkou, rovnako ako poplatok za vedenie, správu a evidenciu spotrebiteľského úveru. Je preto podľa odvolateľa opodstatnené tvrdiť a prijať záver, že táto položka v rámci celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom nepredstavuje takú kategóriu, aby musela byť zakázaná. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%.

10. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ustanovení § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie.

13. Z obsahu spisu nepochybne vyplynulo, že žalobca a žalovaný uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie

úveru vo výške 1.950,- eur, so splatnosťou úveru v 42 mesačných splátkach vo výške 59,99 eur, s mesačnou splátkou istiny 46,43 eur, splátkou úroku 13,56 eur. V zmluve je uvedená ročná úroková sadzba 15,03%, priemerná RPMN vo výške 29,89%, RPMN vo výške 23,48%, a poplatok za poskytnutie úveru 195,- eur. Tento poplatok spôsobil, že žalobcovi v skutočnosti nebol poskytnutý úver vo výške 1 950 eur, ale bol mu reálne po odpočítaní poplatku poskytnutý úver vo výške 1 755 eur. Druhá časť bodu 5 formulára zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere s tými istými údajmi ako v prvej časti bodu 5 s výnimkou uvedenia RPMN, keď v druhej časti bodu 5 je uvedená výška RPMN 23,62%. Súčasťou zmluvy boli aj zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o.

14. Súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu z 21.12.2015 je zmluvou spotrebiteľskou a správne dospel k záveru, že je namieste aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch. Správne preto skúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“).

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy (21.12.2015), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy (21.12.2015), spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

17. Predpokladom vzniku zmluvy je návrh toho, kto mieni uzavrieť zmluvu. Návrh zmluvy musí byť prejavom vôle smerujúcej k uzavretiu zmluvy, musí byť adresovaný, určitý.

18. Včasné vyhlásenie osobou, ktorej bol návrh určený, a z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu. Ide o jednostranný adresovaný právny úkon adresáta návrhu, ktorým akceptuje návrh (ofertu) v jeho celom rozsahu (obsahu), a tým prejavuje súhlas s uzavretím zmluvy.

19. Forma tohto včasného vyhlásenia nie je predpísaná, okrem prípadov, keď ju určuje zákon alebo dohoda účastníkov. Platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy je zmluva uzavretá a nadobúda účinnosť.

20. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, sa považujú za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto prejav vôle je aj odmietnutím návrhu (oferty). Uvedené bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsenzu zmluvných strán.

21. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy (23,48%) a iná v akceptácii (23,62%). Vzhľadom na uvedené, odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že žalobcovi bol predstretý nový návrh na uzavretie zmluvy o poskytnutí úveru a to bez toho, aby žalobcom došlo k prijatiu tohto nového návrhu.

22. Ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobcovi úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti žalobcu o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov v druhej časti bodu 5 zmluvy. Je zrejmé, že žalobca v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru nemal vedomosť o skutočnej výške RPMN, konkrétnu výšku RPMN vzťahujúcu sa na daný úver uviedol žalovaný až následne v druhej časti bodu 5 formulára zmluvy (23,62%).

23. K odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že je možné proces uzatvárania zmluvy rozdeliť na fázu návrhu a fázu jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien. Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so

zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Žalovaný teda nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj.

24. Preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX v prvej časti bodu 5 formulára zmluvy sa nachádza údaj týkajúci sa RPMN vo výške 23,48 %, pričom v zmysle údajov o schválení úveru žalovaným (druhá časť bodu 5 formulárovej zmluvy) RPMN predstavovala výšku 23,62 %. V tejto súvislosti preto neobstojí argument žalovaného, že RPMN nemôže byť predmetom dohody. Odvolací súd zdôrazňuje, že výška RPMN musí byť riadne určená a predostretá spotrebiteľovi najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu. V opačnom prípade by sa minulo účinku ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v rozhodnom čase, ktorého cieľom bolo zabezpečiť, aby bol spotrebiteľ v potrebnom rozsahu informovaný o základných skutočnostiach týkajúcich sa zmluvného vzťahu už v čase jeho vzniku. Údaj o RPMN preto nemôže byť zmenený jednostranným úkonom zo strany žalovaného. Žalovanému nič nebránilo, aby svoj nový návrh (už obsahujúci presnú, nie iba predpokladanú výšku RPMN) na uzavretie zmluvy predostrel žalobcovi za účelom písomného vyjadrenia súhlasu žalobcu s takýmto novým návrhom. Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že nebola prijatá akceptácia žalobcom vo vzťahu k ročnej percentuálnej miere nákladov.

25. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí spotrebiteľská zmluva obsahovať.

26. Vzhľadom na absenciu obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Už len absencia tejto náležitosti spôsobuje, že veriteľ nemôže účtovať žiadne iné nároky než istinu úveru. Preto skúmanie ostatných náležitostí zmluvy a zistenia prvoinštančným súdom o bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru sú bez významu k správne zisteným záverom uvedeným v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch.

27. K odvolacej námietke, že súd rozhodol nezákonne o priznaní úrokov z omeškania od 27.09.2019, odvolací súd uvádza, že splatnosť bezdôvodného obohatenia zákonom stanovená nie je. Treba preto vychádzať z ust. § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Výzvu na splnenie žalobca nepreukázal, a preto súd prvej inštancie správne považoval za výzvu doručenie žaloby žalovanému dňa 25. 09. 2019. Žalovaný mal plniť 26.09.2019 a do omeškania sa dostal dňom 27.09.2019. Z uvedených dôvodov je zrejmé, že súd prvej inštancie správne rozhodol o priznaní úrokov z omeškania od 27.09.2019 do zaplatenia.

28. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru vo výške 195,- eur, si odvolací súd osvojuje nemeckú názorovú líniu podľa ktorej, či už administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za tieto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti.

29. Tento poplatok je neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalovaný bližšie nešpecifikoval aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 195,- eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme.

30. Krajský súd v Prešove vo veci 18Co/109/2011 konštatoval, že cit. „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

31. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, *Freiburger Kommunalbauten* cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“

32. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že v zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, ako aj na nemeckú názorovú líniu týkajúcu sa výkladu zmluvných dojednaní v spotrebiteľských zmluvách (s ktorou sa stotožňuje). Vrchný krajský súd v Brandenbursku (*Brandenburgisches Oberlandesgericht*) v rozhodnutí z 21.06.2006 č. k. 7 U 17/06 konštatoval, že „Pri skúmaní neprijateľnej povahy zmluvných podmienok súd v súlade s rozhodovacou líniou Spolkového súdneho dvora (BGH) potvrdil, že je potrebné vychádzať z najneprijateľnejšieho výkladu, aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy“.

33. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

34. V odvolacom konaní nebol žalovaný úspešný. Naopak plne úspešný bol žalobca, ktorému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Žalobca si trovy odvolacieho konania neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

35. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).